

Söyleşi: Muhammet Talha Öztürk

DÜNYA FUTBOL TARİHİNDE ALT LİGDE MAÇ YÖNETEN FIFA KOKARTLI İLK VE TEK HAKEMİM

Türk futbol tarihine geçen 2015-2016 sezonundaki 4 kırmızı kartlı Galatasaray-Trabzonspor maçını yöneten eski hakem Deniz Ateş Bitnel ile hakemlik kariyeri, olaylı maç sonrası yaşadıkları ve şimdilerde yaptıkları üzerine konuştuk.

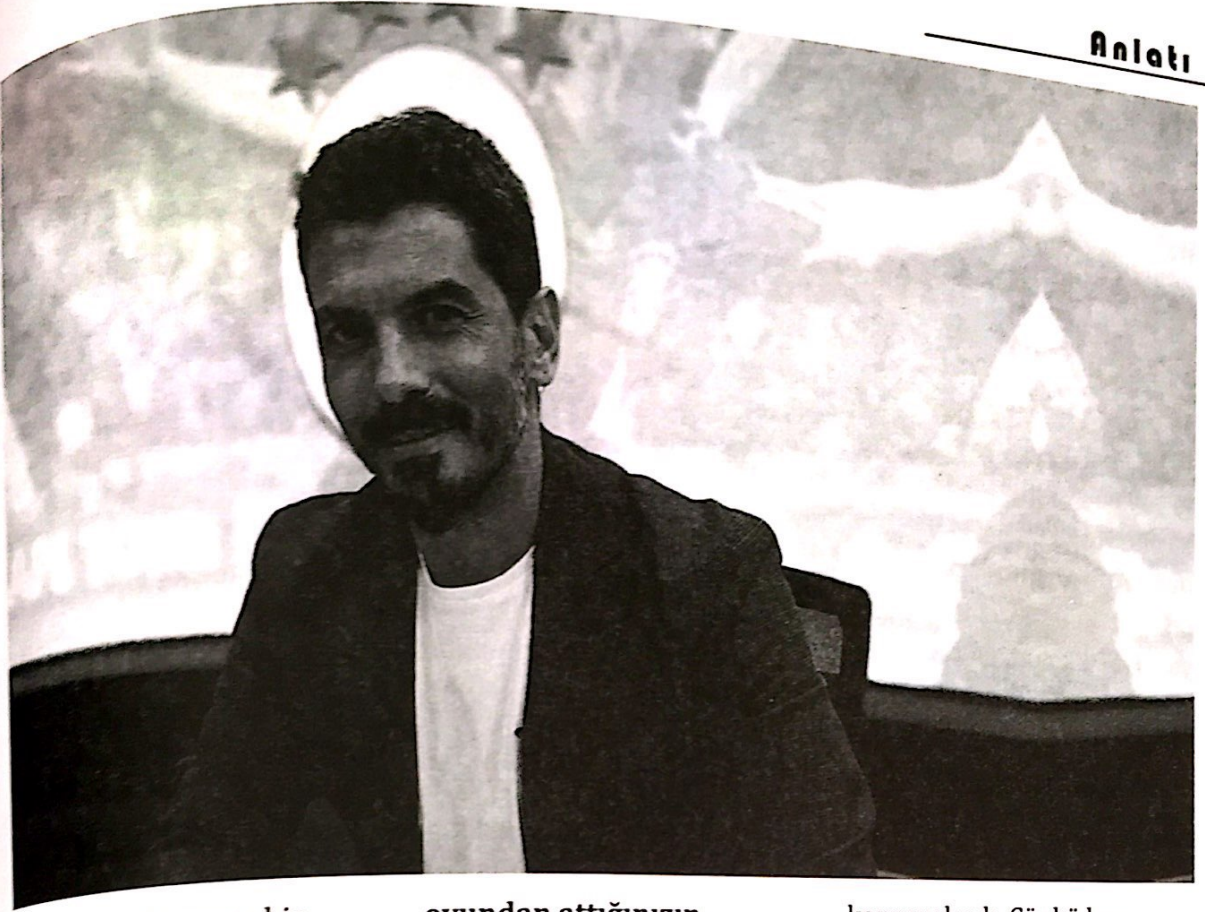
Kariyerine Ertem Şener moderatörlüğünde TV 100'de yayınlanan VAR ODASI isimli spor programında yorumcu olarak devam eden FIFA kokartlı eski süper lig hakemi Deniz Ateş Bitnel ile Kartal sahilinde çok keyifli bir röportaj gerçekleştirdik. 2015-2016 sezonunda yönettiği Galatasaray-Trabzonspor maçında verdiği kararlar sonrası Trabzonspor futbolcularının ağır tepkisiyle karşılaşan ve maçta bir futbolcunun elinden aldığı kırmızı kartı kendisine gösterdiği eski hakem Deniz Hoca, Türk futbolunun durumundan tutun kariyerinin

bitirildiği Trabzon-Galatasaray maçına kadar birçok konuda samimi açıklamalar yaptı. İşte kendisiyle yaptığımız samimi sohbet...

Öncelikle sizi tanımayanlar için kendinizi tanıtır mısınız? Hakemlik kariyeriniz nasıl başladı ve nasıl devam etti?

1982 Mersin Tarsus doğumluyum. 2005 yılında eşimle tanıştım. 7/7/2007 tarihinde evlendik. İki çocuk babasıyım. İlkokul, ortaokul ve liseyi Tarsus'ta okudum. Lise yıllarımda Tarsus yıldırım sporda futbol oynadım. U-14 ve U-16 takımı kaptanıydım. A takımıyla da maçlara çıkıyordum. Aynı

anda 3 takımında tek sezonda 40 kadar maça çıktım. Ertesi sezon Mersin İdman Yurdu ile altyapı antrenmanlarına çıktım. Fakat babamın işi dolayısıyla 1998 yılında İstanbul'a taşındık. İstanbul'da birkaç kulüple görüştük ancak olumlu sonuçlanmadı. Ayak bileğimde de kas sakatlığı vardı. İyileşme süreci biraz uzun sürünce bir süre futbol oynamadım. Sonrasında bir akrabam hakemlik kursu açıldığını, burada hem futbolun kurallarını öğrenip buna göre oynayabileceğimi hem de eğer istersem hakemlik yapmaya devam ederek para kazanabileceğimi söyledi. 16 yaşında ve ailesine

destek olmak isteyen bir öğrenci olarak para kazanma fikri cazip geldi. Kursa gittim ve 1999 yılının Şubat ayında ilk maçıma çıktım. Kavacık stadında yedek hakem olarak görevliydim. Hakem maça gelirken trafik kazası geçirince onun yerine orta hakem olarak görev yaptım.

Yedek hakemlik şu anda var mı yoksa o dönemlerde olan bir şey mi?

O dönemler 4. Hakemlik yeni yeni oluşuyordu bu yüzden o dönemler vardı. İstanbul'da amatör ligde her maç yedek hakem olurdu.

Sizi takip eden birisi olarak hakemlik otoritesini korumak konusundaki hassasiyetinizi biliyorum. Size fiziksel temasta bulunan oyuncular

oyundan attığınızın örnekleri var. Sizce aktif hakemler bu konuda hassasiyet gösteriyor mu, göstermeliler mi?

İstem dışı da olsa bir oyuncu hakeme dokunamaz. Hakemler maç esnasında bu teması hissetmeyebiliyorlar. Ben bu konuda yardımcılardan destek alırdım. "Bir oyuncu bana itiraza geldiği zaman eğer oyuncunun bana teması veya itmesi olursa ben bunu normal dokunma olarak hissedebilirim. Siz bunu bana kulaklıktan bildirin" diye tembihlerdim. İyi niyetle dokunan oyuncuyu atmanın mantığı zaten olamaz. Ben hakemlik yaptığım dönemde oyuncular maçtan önce kendi aralarında "Deniz Ateş Bitnel bu maça görevli. Ona göre dikkatli olun" diye

konuşurlardı. Çünkü ben sarı kartı da kırmızı kartı da kullanmaktan imtina etmezdim. Ceza sahası dışında faul vereceğim pozisyon ceza sahası içerisinde olduğunda penaltı vermekten çekinmem çünkü kurallar bunu gerektiriyor. Saha içerisinde oyuncularla iletişimim açısından hiçbir problemim yoktu. Şen şakrak ve güler yüzlü biriydim. Ama gerektiğinde otoriteyi sağlardım. Hakemler oyunun kurallarını uygulamaktan çekinmemeliler.

"İLK DÜDÜĞÜ ÇALDIĞIM ANDA HER ŞEY BİTER"

Maç öncesi oluşturulan algılardan ve zaman zaman maç esnasında taraftarın hakemi baskı altına alma çabasından etkilenir

Anlatı

miydiniz?

Maç öncesi yapılan algılardan etkilenmezdim. Hakemler takip etmediğini söylemeler de basını ve sosyal medyayı takip ederler. Ben bunlardan etkilenmezdim ama diğer hakemleri bilemem. Benim için maç maçın oynanacağı günün sabahında başlar. Maçı kafamda oynatırım. Oyuncuları tanırım, bilirim. Buna göre planlar yaparım. İlk düdüğü çaldığım anda her şey biter. Normalde her şey o zaman başlar ama benim için o anda biter. Çünkü bütün planlamalarımı yapmış, artık icraata geçmişimdir. Eğer planlarını doğru yaptıysan ne taraftardan ne basından ne de oyuncuların tavrından etkilenirsin. Ben şu an görüyorum ki etkilenen hakemler var.

Ateşli taraftar grupları sizi etkiler miydi?

Seyircisiz maç tuzsuz yemeğe benzer. Taraftar olmazsa ne yöneten ne izleyen ne de oynayan zevk alır oyundan. Dolayısıyla taraftar olmalı. Maç içerisinde taraftarın olması sahadaki herkesi pozitif etkiler. Benim sahaya ve pozisyonlara daha fazla odaklanmama vesile olurlar. Hakem, medyadan değil, kendi hatalarından etkilenir. Eğer sen maç yönetiminde hatalar yapmışsan ve merkez hakem kurulu sana bir sonraki hafta maç veriyorsa sen kötü

yönetim sergilediğin maçı iyi yönetmişsin izlenimine kapılırsın ve bu seni kötü yönde etkiler. Ancak merkez hakem kurulu sana birkaç hafta maç vermezse sen hatalarının farkına varır ve dikkatli olmaya başlarsın. Hakemler arasındaki ayrıma gelecek olursak, bir hakem iyi maç yönetiyor birkaç hafta maç vermiyorlar, diğer hakem kötü maç yönetiyor ama maç almaya devam ediyor. O zaman iyi maç yöneten hakem der ki şu takımın lobisi daha ağır basıyor o zaman bazı pozisyonlarda tarafsız olmak yerine o takımın lehine kararlar vereyim. Hakem psikolojik olarak bunu düşünür. Ben asla bu şekilde etkilenmezdim ancak hakemleri buna itiyorlar. Başkanların açıklamalarından, takımların siyasi güçlerinden etkilenen hakemler var. Halis Özkâhya, Serkan Tokat, Özgür Yankaya gibi hakemler bu baskılardan etkilenmemek için kendi psikolojilerini bozduklar ve hakemlikleri bitme noktasına geldi.

Saha içerisinde başınızdan geçen ilginç bir anınızı anlatır mısınız?

Başımдан geçen en ilginç olay zaten tüm dünyanın gündemindeydi. Herkesin sandığının aksine kartı ben yere düşürmedim. Oyuncu elime vurarak kartı yere düşürdü. Sonra o kartı alıp bana gösterdi. Bunun

heykelini bile yaptılar (Maçka/ Trabzon). Ancak komik anılarım da var. Bir oyuncu taç kullandı. Topu arkadaşına verdi. Arkadaşı da topu kaleciye verdi. Kalecide topu eline aldı. Geri pasta kalecinin topu eline alması yasak olduğundan en direkt serbest vuruş verdim. Kaleci "hocam ne yaptın" dediğinde, "geri pasta topu eline aldın" dedim. Kalecide "hocam topu rakip oyuncu attı" dedi. O dakikaya kadar oyuncularla iletişimim ne kadar kuvvetliyse hiç kimse tepki vermedi. Oyunu hakem atışıyla başlattım ve tüm Alsancak stadı beni ayakta alkışladı.

Bu hatanız hakem raporunuzu ve notunuzu olumsuz etkiledi mi?

Maçın sonucuna etki etmeyen basit bir hakem hatası olduğundan olumsuz etkilemedi. Oyuncular bana hiç itiraz etmedi ve tüm seyirci beni ayakta alkışladı kararı düzelttiğim için. Tam tersi benim lehime oldu.

Sizden şike yapmanızı isteyen, para vs. teklif eden oldu mu?

Öyle bir şeyin bana teklif dahi edilemeyeceğini beni tanıyan herkes bilir. Şike teklif etmek gibi bir durum olmadı ancak şöyle bir durum oldu. 3. Lig hakemi idim ve Ankara'ya maça gidecektim. Eski hakemlerden birisi aradı. Başarılar dilemek için aradığını söyledi. Birkaç yıl

sonra olayın aslı ortaya çıktı. Maça gidecek hakemleri arayıp başarılar dilediğini söylüyor. Sonrasında takımların başkanlarını arayıp maçın hakemini ayarladığını söylüyormuş. Takım maçı kazanırsa parayı alıyor, kazanamazsa "hakem bizi sattı" deyip parayı iade ediyormuş. Bazıları her iki takımın başkanına söyleyip maç sonunda birinden parayı alıyormuş. Bahsettiğim olaylar 2000'li yılların başındaydı. Sonrasında camialarda köklü değişimler ve temizlikler yapıldı. Şu anki durumları pek bilmiyorum.

"YABANCI HAKEME KESİNLİKLE KARŞIYIM"

Türk futbolunda sürekli tartışılan hakemler ve buna bağlı olarak bazı yorumcular da dahil olmak üzere toplumun birçok kesiminin ligimizde yabancı hakemin düdüğ çalması önerisini nasıl karşılıyorsunuz?

Yabancı hakeme kesinlikle karşıyım. Yabancı hakem sadece 3. Dünya ülkelerinde uygulanan bir sistem. Katar'da uygulanır, Suudi Arabistan'da uygulanır, Gürcistan'da uygulanır, Tacikistan'da uygulanır. Eğer sen 5 büyük ligi örnek alıyoruz diyorsan yabancı hakemden bahsetmek mümkün olamaz. Çünkü adamlar sistemlerini oturtmuş ve bu sisteme göre hakemlerini yetiştirmişler.

En önemlisi hakemlerini korumayı becermişler ama biz hakemlerimizi koruyamıyoruz. Eğer getirilirse tek maça getirip maça seçmek olamayacağından her maça getirilmesi gerekir. Eğer elit hakem getirirlerse tek maçlık hakem maliyeti 10 bin Euro. Haftada 10 maça oynanıyor. Haftalık 100 bin Euro eder. Ayda ise 400 bin Euro. Şu an hakem maliyeti ise aylık 1,5 milyon TL. Bu maliyeti karşılamak imkânsız. Ayrıca senin istatistikler kurumu tarafından dünyanın en iyi hakemleri listesine, ilk 10'a girmiş Cüneyt Çakır'ın var, Fırat Aydınus'un var.

Türk hakemlerinin kendi aralarında şirketleri ve karşılıklı çıkarları olduğu, ayrıca iddia bayisi olan bir hakemin olduğu iddiaları var. Bu konuda neler söyleyebilirsiniz?

İddia bayisi olan hakemi biz VAR Odası isimli spor programında konuştuk. O kişi bizim hakkımızda şikâyette bulunmuş. Annesinin üzerine iddia bayisi var. Bizi

şikâyet etti ve mahkeme kovuşturmaya yer olmadığı şeklinde karar verdi.

Bu sizin iddianızı doğrular nitelikte bir karar mı?

O kişi kendisini savunurken zaten annesinin iddia bayisi olduğunu kabul etti. Ama iddia bayisini 2008 yılında açtıklarını, kendisinin ise hakemliğe 2009 yılında başladığını söylüyor. O halde "belki hakemliğe iddia bayin olduğu için başladın" diye sorabiliriz. Bu kişinin iddia bayisinde oturup iddia oynattığı, hatta kendi maçına iddia oynadığı iddiaları bile var. En komiği ise bu kişi Temsilciler Kurulu Başkanının yeğeni. Yani Temsilciler Kurulu Başkanının iddia bayisi var. İddia bayisi olan hakemle ilgili Türkiye Futbol Federasyonu tarafından soruşturma açılmak isteniyor ancak dayısı olan Temsilciler Kurulu Başkanı buna izin vermiyor.

Ligimizde sürekli değişen kurallar sizce hakemlerin kararlarını etkiliyor mu?

Anlatı

Hakemler karar verirken veya gri pozisyonlarda inisiyatif kullanırken eski kuralların etkisinde kalıyor mu?

Hayır, etkilemez. Hakemlere yeterli sürede eğitim verilmemesi etkiler. Mesela ben sezon başı seminerinin 1 haftadan aşağıda olduğunu hiç görmedim. Ama bu sene yarım gün hatta 3 saat yapıldı. Belki de hakemlerin kurallara hâkim olmamasının ve kuralları yanlış uygulamasının sebebi budur.

TARİHE GEÇEN OLAYLI MAÇ SONRASINDA NELER YAŞANDI?

Trabzon-Galatasaray maçından sonra olaylar nasıl gelişti? Neler yaşandı? Aileniz o dönem neler yaşadı?

Öncelikle nedenini açıklamadan maç vermemeye başladılar. Seminerlere davet ediyorlar ancak maç vermiyorlar. Neden maç verilmediğini sorduğumda bazı problemler olduğunu ve çözmeye çalıştıklarını söylediler. Sonra klasman düşürdüler. Dünya futbol tarihinde alt ligde maç yöneten (Manisaspor-Elazığspor) FIFA kokartlı ilk ve tek hakemim. Zaten o maçtan sonra başka maç vermediler.

Peki Trabzon-Galatasaray maçının son düdüğünü çaldığınızda eyvah dediniz mi? Endişelendiniz mi?

Hayır. Ben FIFA hakemiyim. Normalde yapılması gereken FIFA hakemini korumak. Hakemlik otoritesini yerlere sermek isteyen oyuncuyu sahadan atan hakemi korumak. Eğer bir heykel dikilmesi gerekiyorsa Trabzon/Maçka parkındaki gibi oyuncunun bana kırmızı kart gösterdiği değil, hakemliğin onurunu koruduğum için hakem derneğinin önünde veya Türkiye Futbol Federasyonu önünde benim heykelimin dikilmesi gerekiyordu. Ama kendi yeğeninden başka hiçbir hakemi korumayan genel merkez başkanı şahıs benim için kılını kıpırdatmadı. Şu anda kendisi ve akrabaları için çalışmalarına devam ediyor. O gece eve 61 plakalı bir arabayla, bir Trabzonspor taraftarının arabasıyla eve döndüm. Bunu kimse bilmez. Eve geldiğimde sitenin önünde 4-5 tane araba bekliyordu. Ben eve girdim ve 1 hafta çıkmadım evden. Benim ve ailem için çok zor dönemlerdi. Eşim bankada çalışıyordu, mobing uygulandı ve işten ayrılmak zorunda kaldı. Oğlumun okulunu bastılar. Çocuğu rehberlik odasında tutup kurtarmışlar. O zamanlar 6 yaşında. Sonrasında psikolojik destek almak zorunda kaldı. Ben hakemlik yapamayınca işsiz kaldım. Ev almıştım ve asgari ücretin 3 katı kadar kredi ödüyordum. Ayrıca o maçta

Trabzonspor da Galatasaray da şampiyonluğu kaybetmedi. Biri 6. Diğeri 7. sıradaydı ve ikisinin de hiçbir iddiası yoktu. Mağlup olan takımın teknik direktörü istifa edebilirdi. Çünkü taraftar ve kamuoyu tarafından büyük baskı vardı takımlara. Hatta belki kulüp yöneticileri değişecekti. Dolayısıyla bir kurban seçmeleri gerekti. O kurban da en zayıf halka olan Deniz Ateş Bitnel oldu. Hakkımda şike soruşturmaları açıldı ve hepsinde aklandım.

Katıldığınız bir programda Trabzonspor-Galatasaray maçında yardımcılarınızın değiştirildiğini ve yeni yardımcılarınızla saha içerisinde anlaşamadığınızı söylemişsiniz. Ekibiniz sizce neden değiştirildi? Hakemliğiniz bitirmek mi istendi?

Sürekli benim yardımcılığımı yapan ekibimden hiçbiri o maçta yardımcı hakem olarak görevlendirilmedi. O sezon sonuna kadar bir sürü hakem hatası oldu ancak hiçbiri konuşulmadı. Tüm hakem hatalarını benim üzerime yüklediler.

Trabzonspor-Galatasaray maçından sonra hakkınızda çok ağır söylemlerde bulunan yorumcular oldu. Bu kişilerle bir gün yüz yüze gelip bu maç hakkında konuşma ve hesap sorma isteğiniz var mı?

Onlardan birisi Emre Bol. Şu

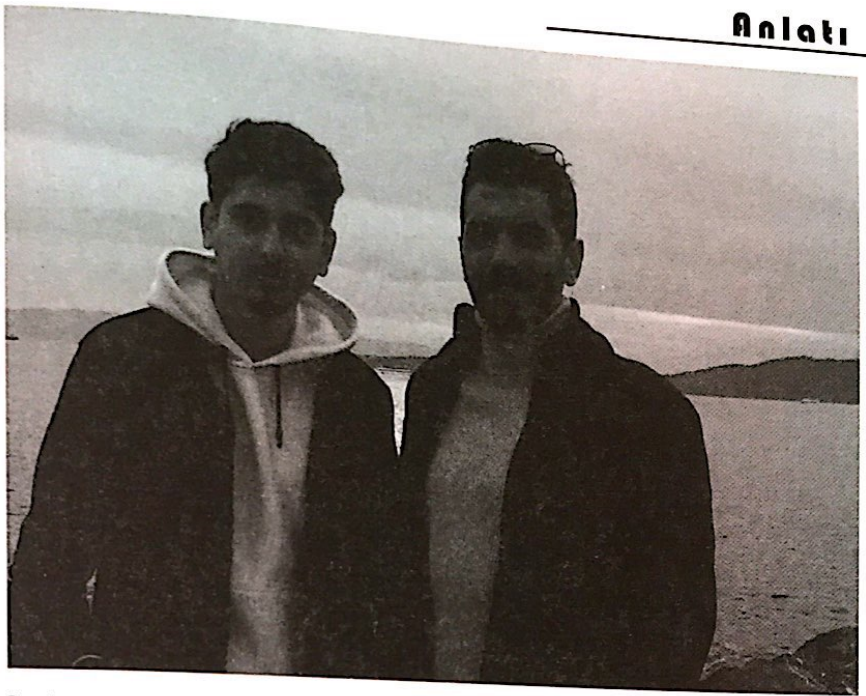
an birlikte program yapıyoruz ve bana hakkımı helal et dedi. Ama benim daha görüşeceğim çok kişi var. Bana deli muamelesi yapan yorumcular da oldu. Maçın tamamını izleyenler benim verdiğim bütün kararların doğru olduğunu ve futbolcuların ne kadar kötü niyetli olduğunu görmüştür. Futbolcular, teknik direktörler, yöneticiler, Merkez Hakem Kurulu ve bazı başkanlar Deniz Ateş Bitnel'in hakemliğinin bitmesiyle o kaostan kurtuldu.

"KURAL BİLGİSİ KONUSUNDA SAYILI HAKEMLERDEN BİRİYİM"

Biraz da gelecek planlarınızdan konuşsak, gelecek planlarınız nelerdir? Merkez Hakem Kurulu başkanı olma hedefiniz var mı, yoksa kariyerinize yorumcu olarak mı devam etmek düşünüyorsunuz?

Şu an için öyle bir planım yok. Ben hakemlikte de hep kısa vadeli planlarla ilerledim. Ben şu anda Kartal Belediyesinde beden eğitimi öğretmeniyim. Aynı zamanda TV 100 programında yorumculuk yapıyorum. Şu anlık tek hedefim iki işimde de doğru işler yapmak. Bu sistemde bu yönetim tarzıyla Merkez Hakem Kurulunda çalışmayı hiç istemem.

Kariyerinizi spor yorumcusu olarak sürdürmenize rağmen

hakemlik ve kurallar konusunda kendinizi diğer spor yorumcularına oranla daha güncel tutuyorsunuz. Bunun sebebi nedir?

Ben hakemlik sınavlarında art arda 7-8 defa 100 aldım. Bir tane 98 var. Türkiye'de bu sınavlara giren binlerce hakem arasında her zaman ilk 20'de oldum. Kural bilgisi konusunda sayılı hakemlerden biriyim. Bu konuda mütevazı davranmam. Ama hakemliği bıraktıktan sonra hiç kural çalışmadım. Yorumcu olma görüşmeleri başladığında yeniden kural kitabını açtığımda çok şey değişmişti. Ama altyapı olduğundan kurallara hemen hâkim olabildim.

Henüz 39 yaşındasınız ve 48 yaşına kadar hakemlik yapabiliyor. Hakemliğe yeniden dönme şansınız var mı? Eğer varsa dönmek ister misiniz?

Hayır istemem. Dönme şansım olabilir. Eğer talimat "hakemliği bırakmış ve yaş dolmamış kişiler hakemliğe geri dönebilir" şeklinde değişirse böyle bir fırsatım olabilir. Ancak böyle bir düşüncem yok. Bu kaos ortamında hakemlik yapmak istemem. 5 yıl önce, 34 yaşında son maçımı yönettim. 48 yaşına kadar hakemlik yapılabilir. Yani 14 yıl daha hakemlik yapabilecekken Deniz Ateş Bitnel gibi genç, önü açık, belki Şampiyonlar Ligi'nde final yönetebilecek, belki Dünya Kupasına gidebilecek bir hakemi birtakım kişilerin egosu ve güç gösterisi yüzünden, arkası sağlam olmadığı için kolayca bitirdiler. Hiçbir başarısı olmayan, torpille orada bulunan birçok hakem hâlâ hakemliğe devam ediyor. Futbol hakemliğinde maaş ve sözleşmeli hakem dönemi başladı, mertlik bozuldu.